

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 4 april 2014 houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest en van het decreet van 10 november 2017 inzake maatregelen ter verlaging van de kosten voor de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid en tot wijziging van diverse decreten en het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 tot diversificatie van het bedrag van de retributie voor een planaanvraag en het bepalen van een bijkomende retributie voor een andere functionaliteit van het KLIP als vermeld in artikel 5 van het KLIP-decreet van 14 maart 2008
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het voorliggend ontwerp van besluit bevat één technische wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Generiek Informatie Platform over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest (GIPOD) en één technische wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Kabel en Leiding Informatie Platform (KLIP).

Voor GIPOD betreft het een verduidelijking dat, na de inkanteling van het GIPOD in het Vlaams Datanutsbedrijf, de leidend ambtenaar van het agentschap Digitaal Vlaanderen bevoegd blijft voor de invordering en de inning van de bijdragen, zoals bepaald in artikel 6, §3, eerste lid, van het GIPOD-decreet van 4 april 2014, en om, indien vereist, sancties op te leggen.

Voor KLIP betreft het de invoeging van één artikel dat toelaat om de retributies te indexeren.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld Digitalisering.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bestuurscomité van KLIP heeft op 21 oktober 2025 de bepaling rond de indexering formeel goedgekeurd.

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025/450 van 6 november 2025.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Dit besluit beoogt twee eerder technische wijzigingen door te voeren in de uitvoeringsbesluiten van GIPOD en KLIP.

Het GIPOD is het unieke uitwisselingsplatform en beoogt hinder door geplande innames op openbaar domein te minimaliseren, in het bijzonder door de afstemming tussen grondwerken te faciliteren en conflicten tussen geplande innames te vermijden, een overzicht te bieden van de locatie en de initiatiefnemer van de geregistreerde innames op het openbaar domein, de informatiestromen en administratieve processen die gerelateerd zijn aan innames op het openbaar domein te optimaliseren en vereenvoudigen, toegang te geven tot informatie in het GIPOD aan de diensten die het algemeen belang behartigen zodat ze hun dienstverlening kunnen verzekeren en het principe van unieke gegevensinzameling te realiseren door data en systemen te linken.

Het KLIP beoogt het voorkomen van de directe en indirecte milieuschade, de economische schade (waaronder de schade aan de leidingen zelf) en de risico's inzake veiligheid en gezondheid ingevolge schade aan kabels en leidingen door grondwerken, door de informatie over kabels en leidingen beter te ontsluiten en uit te wisselen.

Het doel van zowel het GIPOD als het KLIP is ook om, tegen lagere kosten, de uitrol van elektronische-communicatienetwerken met hoge snelheid te vergemakkelijken en te stimuleren, door meer gezamenlijk gebruik van bestaande fysieke infrastructuur en een efficiëntere aanleg van nieuwe fysieke infrastructuur.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Met de oprichting van het Vlaams Datanutsbedrijf in december 2022 kantelde het GIPOD in het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Datanutsbedrijf in. In het GIPOD-decreet werd dan ook de definitie van het agentschap gewijzigd: i.p.v. het agentschap Digitaal Vlaanderen werd het Vlaams Datanutsbedrijf aangeduid als agentschap dat verantwoordelijk is voor het beheer van het GIPOD.

De invordering van de GIPOD-bijdrage, zoals bepaald in artikel 6, §3, zevende lid, van het GIPOD-decreet van 4 april 2014, bleef bij het agentschap Digitaal Vlaanderen, gelet op advies 69.290/3 van 1 juni 2021 van de Raad van State waarin geoordeeld werd dat deze bijdrage als een belasting moet worden gekwalificeerd (punt 4.2.). Een extern verzelfstandigd agentschap kan immers geen belasting van algemene strekking innen.

Het uitvoeringsbesluit van GIPOD werd echter na de inkanteling van het GIPOD in het Vlaams Datanutsbedrijf niet aangepast. Via voorliggend ontwerpbesluit wordt dit aldus rechtgezet: in het GIPOD-besluit moet onder 'agentschap' worden verstaan het agentschap Digitaal Vlaanderen, die instaat voor de invordering en inning van de bijdragen en geldboetes.

Om die reden wordt de definitie van agentschap aangepast.

Artikel 2

Dit artikel voegt een nieuw artikel in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 tot diversificatie van het bedrag van de retributie voor een planaanvraag en het bepalen van een bijkomende retributie voor een andere functionaliteit van het KLIP als vermeld in artikel 5 van het KLIP-decreet van 14 maart 2008 dat voorziet in een indexatie formule voor de retributies zoals vermeld in artikel 5, §1, eerste lid, van het KLIP-decreet en artikel 1, 2 en 3 van het voornoemde besluit.

De retributies werden in 2018 ingevoerd via een vorkstructuur zodat er een differentiatie in het bedrag mogelijk was op basis van de grootte van de planaanvragen maar er werd niet voorzien in de mogelijkheid tot indexatie van het bedrag van de retributies. Dit ontbreken van een indexatiemechanisme heeft er in de loop van de jaren voor gezorgd dat de retributie de algemene prijsstijgingen niet kan dekken. Vandaar de invoering van een indexeringsbepaling.

Artikel 3

Gelet op het belang van de voorliggende wijzigingen voor de goede werking van de diensten, met name het KLIP en het GIPOD, zullen deze bepalingen retroactief in werking treden.

De retroactiviteit van artikel 1 wordt gerechtvaardigd door het feit dat GIPOD sinds 15 december 2022 in het Vlaams Datanutsbedrijf is ingekanteld maar de inning van de bijdrage en geldboete blijft door het agentschap Digitaal Vlaanderen gebeuren.

De retroactiviteit van artikel 2 wordt gerechtvaardigd doordat alle kosten van het KLIP gedragen moeten worden door de retributie. Loon- en andere kostenindexaties sinds 2018 zorgden ervoor dat de inkomsten uit de KLIP-retributies de kosten niet meer kunnen dekken.

De inflatie en de kosten van de het KLIP, voorheen specifiek toegewezen aan Digitaal Vlaanderen en dus gedragen binnen de loon- en werkingskredieten van Digitaal Vlaanderen, zorgen ervoor dat de totaalcost per planaanvraag gestegen is, zonder dat er een verhoging van de prijs per planaanvraag tegenover stond.

Daarnaast brengt de implementatie van de NIS2-richtlijn investeringen met zich mee. Deze bijkomende kosten dienen om enerzijds compliant te zijn aan de (nieuwe) wetgevende kaders maar alsook te kunnen garanderen dat het KLIP een betrouwbaar, veilig en robuust platform blijft met een kwalitatieve dienstverlening naar zijn gebruikers.

De huidige prijszetting is niet houdbaar: de retributie dekt de kosten niet meer met als gevolg dat de goede werking van de diensten van KLIP in gevaar komt. Een jaarlijkse indexatie is de meest logische keuze om de retributie in lijn met de kosten te laten evolueren.

Uit de analyse om het probleem op te lossen kwam dat de totaalkost van KLIP enkel gedragen kan worden door de datum van inwerkingtreding van het besluit van 8 september 2017 te nemen als referentiejaar voor een indexatie. Dat is de minimale verhoging die nodig is om break-even te draaien, inclusief de doorrekening van verborgen kosten sinds 2024. Voor de voorbije jaren zullen echter geen bedragen worden ingevorderd, er komt op 1 januari 2026 een indexatie van het bedrag met 1 november 2017 als basisindexcijfer (het cijfer dat ook gebruikt zou zijn indien een indexatiemechanisme reeds voorzien was in 2018). Dit bedrag valt binnen de minimum- en maximumgrenzen van artikel 3, tweede lid, van het besluit van 8 september 2017.

Met een jaarlijkse indexatie in de toekomst blijft bovendien de prijsverhouding tussen grote en kleine planaanvragen gelijk, waardoor ook voor kleine werken de drempel zo laag mogelijk blijft om plannen aan te vragen en de prijsdiversificatie zoals ze voorzien werd in het besluit van 2018 behouden blijft.

In augustus, september en oktober 2025 vonden bilaterale gesprekken plaats tussen het KLIP-team en de vertegenwoordigers van de aanvragers (Agentschap Wegen en Verkeer, Bouwunie, Embuild, Fluvijs, KLIM (vertegenwoordigd door Fluxys), Nutssectorforum, Proximus en VVSG) omtrent de indexering van de bijdrage, zoals bepaald in artikel 2 van het voorontwerp. Het voorliggend voorontwerp van besluit werd op het Bestuurscomité van KLIP op 21 oktober 2025 formeel goed gekeurd.

Bij jaarlijkse indexaties is het wel van belang dat de geïndexeerde prijzen op tijd gekend zijn, daarom wordt gewerkt met de consumptieprijsindex van de voorlaatste maand voor het ingaan van de indexaanpassing (bij prijsaanpassingen in januari wordt de nieuwe prijs berekend op basis van de consumptieprijsindex van november, zodat de nieuwe prijzen in de eerste helft van december al gekend zijn).

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen bijkomende gevolgen voor de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies gegeven op 14 november 2025 mits de nota wordt aangevuld met een inschatting van de impact van de indexatie op de prijzen, en de mogelijke impact op eindgebruikers.

- Met betrekking tot de impact van de indexatie van de prijzen:

De prijzen van een KLIP planaanvraag zouden stijgen van 5 EUR (kleine planaanvraag of IMKL datapakket) tot 6,50 EUR en van 10 EUR (grote planaanvraag) tot 12,90 EUR. Dit blijft binnen de grenzen van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 tot diversificatie van het bedrag van de retributie voor een planaanvraag en het bepalen van een bijkomende retributie voor een andere functionaliteit van het KLIP als vermeld in artikel 5 van het KLIP-decreet van 14 maart 2008.

- Met betrekking tot de mogelijke impact op eindgebruikers:

Deze indexatie werd ook besproken met de vertegenwoordigers van het grootst aantal gebruikers van KLIP: Bouwunie en Embuild. Zij gaven aan dat zij geen problemen hebben met de voorgestelde indexering (het is een mechanisme dat zij zelf ook toepassen) en dat het voorstel voldoende

rekening houdt met het onderscheid tussen planaanvragen voor kleine werken (waar het budget veel kleiner is) en planaanvragen voor werken met een groter oppervlak.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 8 december 2025.

B. ESR-TOETS

Dit onderdeel is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen directe weerslag op het personeelsbestand en het personeelsbudget zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring wordt het voorontwerp van besluit voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 4 april 2014 houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest en van het decreet van 10 november 2017 inzake maatregelen ter verlaging van de kosten voor de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid en tot wijziging van diverse decreten en het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017 tot diversificatie van het bedrag van de retributie voor een planaanvraag en het bepalen van een bijkomende retributie voor een andere functionaliteit van het KLIP als vermeld in artikel 5 van het KLIP-decreet van 14 maart 2008;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE